

(Dalsgaard), stemte for, at Lovforslaget skulde gaa over til det andet Ting, var det med Ønsket om at bidrage til, at Forhandlingen kunde fortsættes, idet jeg havde den Forestilling, at hvis Forslaget om Kommissionen blev forkastet, saa vilde dermed den hele Sag være gaaet i Staa. Det er det samme, som i Dag er udtalt af den højtærede Minister. Nu er det lykkedes den ærede Minister at faa Folketinget til at gaa ind paa at holde Liv i Sagen ved at lade Kommissionsforslaget vende tilbage i ændret Skikkelse her i dette Ting, og nu foreslaas det, at Forslaget skal henvises til det Udvalg, som har beskæftiget sig med de kirkelige Forslag. Jeg ser deri et Forsøg paa yderligere at holde Liv i denne Sag og mulig derved gennem de Forhandlinger, som ville blive optagne i Udvalget, naa til et Resultat. Det følger deraf, at jeg i Overensstemmelse med min tidligere Afstemning her i Salen kun kan stemme for Forslaget, som det er fremsat.

H. J. Nielsen: Denne Sag interesserer mig noget, derfor kunde jeg have Lyst til at sige et Par Ord.

Det kan ikke undgaas, at man faar det Indtryk, at nogen egentlig god Gang i den kirkelige Lovgivning er der ikke, og det maa jo have sine bestemte Grunde, der maa være noget, som gør, at det ikke er let at lovgive paa det Omraade. En Grund i hvert Tilfælde er den — det ligger saa lige for — at man der strejfer ind paa et Omraade, hvor den borgerlige Lovgivning ikke netop befinder sig paa den fasteste Grund. Jeg kan meget godt forstaa, at man kan være betaget af Trang til at udvise en vis Forsigtighed, naar man skal til at lovgive om Forhold, som have med aandelige Sager at gøre, idet man der *skal* være forsigtig, men paa den anden Side kan man jo heller ikke se bort fra, at saaledes som Folkekirken nu en Gang er indrettet, saa baade bør og skulle de Sager, der vedrøre Folkekirken, afgøres i de Ting, som nu ere satte til at lede og styre Lovgivningen i det hele taget. Men der er noget, som forekommer mig at springe i Øjnene ved Forhandlingen om dette, og det er det, at man vist nok gaar ud fra noget forskellige Forudsætninger. Bestræbelserne for at faa Gang i dette Arbejde, deriblandt ogsaa Bestræbelserne for ved Lovforslaget, som det nu foreligger, at faa det til at skride, have for mig to forskellige Udgangspunkter, og det fejler vist ikke, at ude i Be-

folkningen har man i Almindelighed det Indtryk, at her har man ligesom forsøgt to Maader at ville lovgive paa paa det kirkelige Omraade. Den ene er at ville bygge hele Kirkeforfatningen paa en Gang, den anden, at ville bygge den fra neden. Det Lovforslag, der foreligger her, mener jeg, har sin Styrke deri, at det begynder paa det Punkt, hvor Befolkningen ønsker, at der skal begyndes, og derfor har det for saa vidt min Tilslutning. Udviklingen er jo skreden stærkt fremad i de senere Aar; det er aldeles tydeligt for dem, der kende den menige Befolkning, at det Omraade, dens Interesser spænde over, er meget større, end det har været, og det vil heller ikke have undgaaet Folks Opmærksomhed, at ogsaa det aandelige Liv heldigvis har betydelig større Udstrækning og betydelig større Dybde, end det har haft. Det vil altsaa sige, at den almindelige Befolkning føler sig paa disse Omraader mere myndig, end den har gjort, og det mener jeg er godt. Men jeg mener ogsaa — det er det, jeg vilde pointere og understrege — at der vilde være Anledning til for dem, der sætte megen Pris paa en Kommission, at tage den i dette Øjeblik. Jeg hører ikke til dem, der sætte særlig Pris paa Kommissioner, ingenlunde. Der har været Kommissioner før, og de have jo ikke udrettet store Ting. — Jeg vil haabe for mit Vedkommende, at Udviklingen vil gaa i den Retning, at den menige Befolkning vil føle sig mere og mere kaldet til at være medvirkende ved Reformer, og ogsaa ved Reformer paa det kirkelige Omraade, baade fordi man i borgerlig Henseende har udviklet sig til mere Selvstændighed, men ogsaa fordi de aandelige Interesser ere stigende. Derfor mener jeg, at de, der endelig ville have en Kommission, lettere ville faa den nu end senere. Jeg ønsker den, som sagt, ikke, men jeg føler mig overbevist om, at for hver Dag, der gaar, vil det Krav komme stærkere og stærkere frem, at det er Folket selv, det store brede Lag, der bør have den afgørende Indflydelse paa disse Sager. Jeg underkender ikke Gejstlighedens Betydning, men det Selvstændighedsliv, som trives bedre og bedre, vil gøre, at Vægtskaalen vil synke mere og mere til den Side, at Befolkningen vil kræve større og større Indflydelse. Det anser jeg for godt og glædeligt, og derfor, hvis det skulde vise sig, at disse Lovforslag ikke skulde kunne fremmes paa den Maade, her er forsøgt, er det for saa vidt kedeligt nok. Jeg tror, at ude omkring i